

Crítica

10 Narradors. Edicions El Mèdol, Tarragona, 1989, novembre. 125 pàgines

Maria Lluïsa Amorós (Laberint lineal). Xavier Amorós Corbella (Les tres maduixes). Pep Blay (No-m'a-gra-da-que-me-to-quis). Joan Cavallé (El cap del cabdell). Aleix Cort (Crueltat). Isabel Olesti (Conte a la vora del foc). Rosa Pagès (En algun revolt de la memòria). Montse Palau (Les atzavares moren fent flor). Carles Singla (La seda i el vidre). Francesc Valls-Lalzada (El Gronxador).

Tots els relats urbans que Edicions El Mèdol de Tarragona edita en aquest volum tenen -i en part comparteixen- allò que Henry James anomenà "nouvelle" o novel·la mig llarga, a mig camí entre el conte i la novel·la. Tenen el propòsit de convertir en estrany o d'explicar allò que és habitual, fet constant de la literatura. La seva ambigüitat oscil·la entre uns personatges i altres de cada escrit i la il·lusió de la realitat, del somni, de la irrealitat o dels àngles indesxifrables de la vida que es perfila. La soledat al "**Laberint lineal**" recorre la relació entre la tia Àgata i el seu

nebot, en el desgel d'aquesta narració. A "**Les tres maduixes**", les cires actuen com a motiu de la força subconscient del món interior a la infantesa i d'aquelles zones que s'anuncien com a presagis, entre la confusió onírica inserida a la simbologia que pot recuperar-se i que es mostra al nen intacta, a diferència de l'home. "Quan deixem d'ésser nens, som morts" digué Brancusi. O com a "**No m'a-gra-da-que-me-to-quis**", on l'erotisme neuròtic i maníac entre allò que és ancestral i biològic desperta la narració. "**El cap del cabdell**", fragment de novel·la, problematitza el llenguatge com a problemàtica del propi llenguatge, metanovel·la que conté el lligament del llenguatge de la realitat al desgastament de la significació escrita i per això molts cops pot veure's destruït el difícil estat de la creativitat. No és, tanmateix, un relat d'aventures "**Crueltat**": certes circumstàncies determinen personatges que persegueixen l'engany en al seu entorn, sense arribar a ser uns civilitzats, es a dir, que tendeixen a sortir dels propis límits. "**Conte a la vora del foc**", són solament coloms que des de la seva senzillesa d'una forma

de viure que, com moltes vegades en els homes, són la divagació d'un vagarejar, absurd, com coloms indigents i conformada amb la vida urbana actual, com tants d'altres. A "**Un revolt de la memòria**", una pena de mort es convertirà en una rèplica al no-amor i a la impossibilitat dels seus amos d'una llibertat que va començar a les no molt llunyanes anarquies revolucionàries. "**Les atzavares moren fent flor**", mira un dona que emprèn un viatge que és solament el més immediat a la seva ment: és per dintre d'ell mateix que descobreix que de vegades es viu per curiositat, i que, com els papers que es deixen dins d'una botella al mar, la vida personal sols és al vast esdevenir del món. A "**La seda i el vidre**", un personatge assoleix la seva obsessió encara que impedeixi l'amar amb la seva muller, que és la inquietant impossibilitat -quasi bé sempre- de conciliar vida i amor. La ciutat es també el marc del text "**El Gronxador**", que dins el seu fetixisme sensual entre el *voyeur* i transtornat, un individu és interceptat per les forces de l'ordre públic i internat immediatament.

Ressenyes

Rodin.

Rainer M. Rilke.

Colección el Laberinto, 24.

Ediciones de Nuevo Arte Thor, Barcelona, 1987. 87 pàgines.

La intimitat creadora d'Auguste Rodin (1840-1917), fervor que encisa Rainer M. Rilke (1875-1926), no roman en l'acte de la pedra, acte de la felicitat en la perfecció. Escultor infinit restà deturat en les paraules impotents del poeta. Escultor i poeta, han ordit l'oscura garlanda de la seva amistat que l'art ara ens ofereix.

Correspondència íntima.

Gustave Flaubert.

Traducció i notes d'E. Calatayud.

Edicions B, S.A.

Barcelona, 1988. 234 pàgines.

Gustave Flaubert (1821-1880) i Louis Colet es van conèixer a l'estudi de l'escultor James Pradier. Quasi sembla lògic que dos éssers tan excepcionals i brillants se sentissin mútuament atrets, i duguessin a terme un dels epistolaris més rics en el

quefer quotidià de la literatura i de la sensibilitat de la creació.

Cartas de amor a Ofelia.

Fernando Pessoa.

Traducció i notes d'A. Crespo.

Edicions B, S.A.

Barcelona, 1988. 170 pàgines.

L'amor en Fernando Pessoa no era una recòndita il·lusió quasi impossible. Fernando i Ofelia diuen un altre cop sí a renéixer dia a dia, reunits en la identitat mútua més imprescindible. Aquesta edició reuneix unes poesies ofertes a Ofelia, a més de cartes inèdites fins ara al nostre país.

Mozart, camino de Praga.

Eduard Mörike.

Traducció i notes de M. Sáenz.

Alianza Editorial, Libro de bolsillo, 998. Madrid, 1983, 105 pàgines.

Aquesta novel·la curta d'Eduard Mörike, el poeta més notable de l'escola suàbia i un dels poetes alemanys més purs, dibuixa un petit retrat de Mozart, on, ajudat per peripècies lliu-

rement inventades, es pugui apreciar sobretot, de forma viva i concentrada, els seus trets més amables.

Així defineix Mörike la seva intenció narrativa. Ell creia que Mozart, tant si es tractava de fruit com de crear, desconeixia per igual tota mesura o límit.

El Dhammapada.

La sendera de la perfecció.

Traducció i pròleg de Joaquim i Godori.

Publicacions de l'Abadia de Montserrat. 1982. 70 pàgines.

El Dhammapada, llibre sagrat budista, és una col·lecció de 423 aforismes escrits en pali, probablement el segle III a C.

La paraula **pali** fa referència a un sentit molt afí al de "lleï, una lleï moral, la lleï eterna del Cosmos, la Veritat".

Dhammapada és la sendera del Dhamma, la sendera correcta que mena a la Veritat, a la llum.

ALBERT MERCADÉ